

ת"פ 49530/08/18 - מדינת ישראל נגד חכמון עבודות ריצוף ופיתוח בע"מ, יוסף חכמון

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע

ת"פ 49530-08-18 מדינת ישראל נ' חכמון עבודות ריצוף ופיתוח בע"מ ואח'

בפני כבוד סגן הנשיא השופט צבי פרנקל

בעניין: מדינת ישראל ע"י ב"כ: עו"ד ששון יצחק

המאשימה

נגד

1. חכמון עבודות ריצוף ופיתוח בע"מ
2. יוסף חכמון ע"י ב"כ: עו"ד דותן ברדה

הנאשמים

הכרעת דין

1. המאשימה הגישה נגד הנאשמים 1-2 כתב אישום לפיו ביום 8.9.16 בשעה 10:50 או בסמוך לכך במסגרת ביקורת שערכו מפקחי רשות האוכלוסין וההגירה, נמצאו במלון "צל הרים" שבים המלח 17 עובדים זרים, שביצעו עבודות שיפוצים.

פרטי העובדים פורטו בסעיף 4 בכתב האישום. כעולה מכתב האישום, הנאשמת קיבלה את העובדים לעבודה מבלי שהממונה או עובד משרד הפנים מטעמו התיר בכתב את העסקתם של העובדים אצל הנאשמת, כאשר הנאשמת העסיקה את העובדים המפורטים בסעיפים 4א'-4י', 4טו'-4טז' בכתב האישום, בתקופה שבין 8.5.16 ועד לתאריך 8.9.19 שלא על פי היתר כדן. בזמנים הרלבנטיים לאישום העובדים לא היו אזרחי מדינת ישראל או תושביה והנאשמת קיבלה אותם והעסיקה אותם מבלי שיהיו רשאים לעבוד בישראל בכלל ואצל הנאשמת בפרט.

כמו כן הואשמה הנאשמת כי העסיקה את העובדים המפורטים בסעיפים 4ה'-4יז' בכתב האישום, ללא שהסדירה עבורם ביטוח רפואי כדן.

על פי כתב האישום הנאשם הפר את חובת הפיקוח המוטלת עליו ולא עשה כל שאפשר כדי למנוע את העבירות שביצעה הנאשמת. לנאשמת יוחסו עבירות לפי סעיפים 2(א) (1) לחוק עובדים זרים, תשנ"א-1991 (להלן - חוק עובדים זרים או החוק), העסקה שלא כדן, סעיף 2(א)+(2) לחוק האמור וכן סעיף 1(ב) לחוק עובדים זרים, העסקה ללא היתר. כמו כן יוחסה לנאשמת עבירה של העסקה ללא ביטוח רפואי, סעיף 2(ב) (3) לחוק. נוסף

לעבירות האמורות ביחס לנאשמת, לנאשם יוחסה אחריות נושא משרה לפי סעיף 5 לחוק.

2. לאחר שבחנתי את כלל טענות הצדדים והחומר המצוי בתיק, לרבות עדויות הצדדים, החלטתי להרשיע את הנאשמים בעבירות שיוחסו להם, מהטעמים שאפרט בהמשך הכרעת הדין.

3. במענה לכתב האישום מיום 8.12.19, כפרו הנאשמים באשמה וטענו כי העסקת העובדים נעשתה על ידי חברת כח אדם REL יערי השקעות בנין והובלות בע"מ וזאת בהתאם להסכם התקשרות שנחתם בין הצדדים. עוד הנאשמים הודו כי העובדים המפורטים בכתב האישום הועסקו במלון צל הרים בים המלח וביצעו עבודות שיפוצים, כאשר הנתבעת מבצעת עבודות שיפוצים והנאשם הוא מנהלה. בהתאם להחלטתי מיום 8.12.19 ולבקשת ב"כ הנאשמים, העדר בקשה מטעם הנאשמים לזימון עדי תביעה, תחשב כהסכמה להגשת חומר בעניינם. הנאשמים לא ביקשו לזמן עדי התביעה ועל כן הוגש תיק מוצגים מטעם המאשימה ביום 22.1.20. העתק ממנו הוגש לתיק בית הדין ביום 23.7.20.

4. המאשימה ביקשה להעיד את מר דני ביטון ואת מר סאלם ג'יהאד. בסופו של דבר העידה המאשימה את מר דני ביטון בלבד ולגבי יתר העדים, הוגשו מסמכים כאמור. מטעם הנאשמים, העיד הנאשם וכן מר רונן יחזקאל.

5. על מנת להרשיע בעבירות על פי סעיפים 2(א) וכן 2(ב) לחוק, על המאשימה להוכיח, מבחינת היסודות העובדתיים של העבירות כי אכן נמצא עובד שהעסקתו טעונה היתר, מבלי שיש בידו היתר וללא ביטוח רפואי וכי הנאשמת, היא זו שהעסיקה את אותו עובד. מתעודות עובד הציבור שהוגשו לתיק ולא הוכחו (מ/א' 5-יג', מ/א' 10-א' 10ד') עולה כי אכן, מדובר בעובדים זרים כמשמעה לפי החוק. כמו כן הנאשמת לא הכחישה כי אותם העובדים בעניינם הוגש כתב האישום, אכן הועסקו בעבודות אותן הייתה צריכה הנאשמת לבצע, אלא שלגרסת הנאשמת, אותם העובדים לא היו עובדים שלה כאמור, אלא עובדים של חברת REL, שסיפקה לה את אותם העובדים. הנאשמת לא הציגה כל אסמכתה המלמדת על התקשרות אותנטית עם חברת REL. אמנם הנאשמת הציגה הסכם מיום 1.4.16 (מ/א' 27) אשר מלמד על התקשרות בינה לבין חברת REL, אלא שעיון בהסכם יגלה כי מהות ההתקשרות לכאורה היא לטובת שירותי ניהול ופיקוח (עמ' 1 בהסכם) כמו כן הנאשמת לא הציגה נתונים המלמדים על התמורה ששילמה לחברת REL בגין אספקת העובדים לכאורה או בגין כל שירות אחרת שניתן לה הרלוונטי למועד הביקורת (חודש 9/16). הנאשמת הציגה שתי חשבוניות אשר נמסרו לה מאת חברת REL (מ/א' 26מג, מ/א' 28). אלא שאותן חשבוניות לא הונפקו ביחס למועד הביקורת (חודש 9/16), בשים לב לעדותו של הנאשם בפני, לפיו חשבונית מונפקת עבור תקופת עבודה הקודמת להנפקתה (עמ' 20, שורות 29-34, עמ' 21, שורות 1-13). לשאלת ב"כ המאשימה, היכן נמצאת החשבונית לחודש 9.16, השיב הנאשם כי היא אצל רואה החשבון וכי "אין לו מושג" מדוע היא לא הומצאה עד היום (עמ' 21, שורות 11-26).

הנאשם הודה כי נדרש להמציא את החשבונית לחודש 9/16, לפני הגשת כתב האישום, אולם הוא לא עשה כן (עמ' 19, שורות 25-27) לא מצאתי את עדותו של הנאשם, מהימנה, בשים לב לכך כי במועד חקירתו מיום

15.1.17, העיד הנאשם כי משיחה שקיים עם משרד רואה החשבון שלו, הסתבר לו כי יש חשבוניות עד חודש יוני ולדבריו **"יכול להיות שהוא (חברת REL - הוספה שלי- צ"פ) לא עבד איתי עד יוני או שאולי הוא לא הגיש לי חשבוניות מיוני אני צריך לעשות את הבדיקה"**. (מ/14, בעמ' 9-8 לחקירת הנאשם). לשאלת ב"כ המאשימה האם מאז לא ביצע את הבדיקה, השיב הנאשם **"לא עשיתי"** (עמ' 21, שורות 26-21). במועד חקירת הנאשם ביום 15.1.17 הוסבר לנאשם כי אם לא ימציא מסמכים, יתכן שיראו בו כמי שאחראי להעסקת העובדים הזרים בניגוד לדין, לכך השיב הנאשם: **"בסדר גמור 100 אחוז. אני אדאג שיהיה לך כל מה שצריך להיות לך"** (עמ' 8). הנאשם כאמור לא המציא המסמכים.

6. כמו כן מהראיות שבפני עולה כי במועד חקירתו מיום 15.1.17, נמנע הנאשם לתת לחוקרים פרטים אודות נציג חברת REL, רון, אשר לגרסת הנאשמים, העסיקה את העובדים נשוא כתב האישום (מ/14, עמ' 3 וכן בעמ' 8). בחקירתו מיום 15.1.17, הפנה הנאשם את האחריות אל רון וחרף האמור נמנע מלמסור פרטיו.

מדובר בגורם חשוב מבחינת הנאשמים. בעדותו בפני הסביר הנאשם כי לא מסר את פרטיו של רון משום שנמחק לו מספר מהטלפון, אלא שהנאשם המשיך והעיד כי לקראת הדיון שהתקיים בפני הוא חידש את הקשר עמו דרך חברים ופעל לזמן את רון (עמ' 18 שורות 34-10 וכן עמוד 19, שורות 19-1). כאשר נשאל הנאשם בעדותו מדוע לא מסר את פרטיו של רון בהתאם לדרישה בכתב אותה קיבל השיב התובע **"כי הוא לא בעל החברה, הוא נציג החברה, מה אני צריך לקחת ממנו תעודת זהות, פרטים"** (עמ' 19, שורות 27-2). כאמור, מדובר בעד בעל חשיבות רבה לנאשמים ולראיה- הנאשמים אף זימנו אותו למסור עדותו בפני, אלא שבעדותו של רון, נתגלתה בפני תמונה שונה מהתמונה שתיארו הנאשמים, המחזקת את המסקנה לפיה, העובדים נשוא כתב האישום היו מועסקים אצל הנאשמת. בעניין זה שאל ב"כ המאשימה את רון האם החברה הורשעה בהוצאת חשבוניות פיקטיביות, השיב רון כי הוא בטוח שכן. ב"כ המאשימה הציג לרון במעמד הדיון את החשבוניות שהציגו הנאשמים והוא נשאל האם הוא מכיר אותן ולכך השיב: **"אני מכיר את החשבונית הזאת, ראיתי את החשבוניות האלה של החברה הזאת...אריאל יערי היה בעל החברה הזאת והוא סיפק חשבוניות להרבה אנשים חשבוניות כאלה והוא יושב בגיבן בבית הסוהר"** (עמ' 24, שורות 7-3). עוד בהמשך העיד רון כי המועד תפיסתו, הגיעו אל הנאשם ושאלו אותו על החשבוניות שהוא קיבל והוא היה עד תביעה במשפט הפלילי שהתנהל כנגד רון וגורמים נוספים בחברת R.E.L (עמ' 24, שורות 23-18).

7. לאור כל האמור, ניתן לקבוע כי הנאשמים לא הפריכו את האישומים המיוחסים להם ולא הוכיחו את גרסתם לפיה הנאשמת לא העסיקה את העובדים נשוא כתב האישום.

8. חיזוק משמעותי נוסף למסקנתי האמורה, נעוצה בעד התביעה, מר דני ביטון שבמועד האישום עבד עם מלון צל הרים בים המלח ותפקידו היה לתאם בין ההנהלה והבעלים, האדריכל וכל צוות המהנדסים לבין הקבלנים בשטח ולפקח על עבודת הקבלים מבחינת התקדמות העבודה (עמ' 13 שורות 6-3) ולאור תפקידו האמור הכיר את הנאשמים. מר דני ביטון העיד כי המלון היה מאשר את כל ההסכמים שחכמון הביא ושל קבלני המשנה שעבדו במלון, כאשר הם בדקו את האיכות ומקצועיות העבודות. מר דני ביטון

לא הכיר את ההסכם שנחתם בין הנאשמת לבין חברת R.E.L (מ/27) ואשר הוצג לו במעמד הדיון. דני ביטון אף לא הכיר את רונן, שלגרסת הנאשמים שימש כנציג חברת R.E.L והעיד כי ראה אותו לראשונה במעמד הדיון (עמ' 14, שורות 1-9). לשאלת ב"כ המאשימה מי היה המעסיק של העובדים, השיב דני ביטון כי מהזווית שלו, הנאשם הוא זה אשר העסיק את התובעים, לו היו 25 עובדים בממוצע. כמו כן העיד מר דני ביטון כי הנאשם דאג לכלי העבודה ולחומרים, הוא הפעיל את העובדים, הוא חילק לעובדים את שכרם במזומן, הוא טיפל בפניות עובדים, הוא פיקח על העבודה של העובדים ונתן להם הוראות. עוד בעדותו, העיד מר דני ביטון כי הנאשם היה אחראי על חידוש האשרות של העובדים וזאת באמצעות מישוה בשטח שנקרא זורא (עמ' 14 שורות 14-34, עמ' 15). בעניין זה נפנה אל עדותו של הנאשם בחקירתו מיום 15.1.17 אשר העיד כי מי שנתן הוראה לעובדים היה הוא או רונן (מ/14 עמ' 5, שורות 88-89), עוד באותה החקירה בעמ' 6, העיד הנאשם כי רונן או נציג מטעמו היו משלמים את השכר לעובדים, אלא שעדות זו סותרת הן את עדותו של דני ביטון והן את עדותם של העובדים שנחקרו, אשר כולם העידו כי הנאשם נתן את ההוראות שגם שילם את השכר (ראו עדותם של העובדים בנספחים מ/17-מ-21 בתיק המוצגים).

9. לאור האמור לעיל, אני קובע כי המאשימה הוכיחה מעל לכל ספק כי הנאשמת העסיקה את העובדים הזרים, המפורטים בסעיפים 4'א-4'י, 4'טו-4'טז' בכתב האישום- ללא היתר כדיון. בנוסף, הנאשמת לא הציגה אסמכתה המלמדת על כך כי הסדירה עבור העובדים המפורטים בסעיפים 4'ה-4'ז', ביטוח רפואי כנדרש בדיון.

10. לאור כל האמור ניתן לקבוע כי המאשימה הוכיחה מעל לכל ספק את היסודות העובדתיים של העבירות המיוחסות לנאשמת 1.

11. רק בסיכומיהם, טענו הנאשמים לראשונה כי נפלו קורבן ל"עוקץ" שביצע חברו של הנאשם, כאשר רונן הציג מצג לפיו העובדים שהוא מספק לנאשמת 1, הם עובדים בעלי רישיון ואילו הנאשמת לא בדקה זאת. עם זאת, בסעיף 6 בסיכומיה, טענה הנאשמת כי היא אינה מכחישה כי 4 עובדים אכן עבדו ללא אישור עבודה ועל כן טענה כי יש להרשיעה בגין אותם עובדים בלבד, ולא בגין 12 עובדים זרים, כמפורט בכתב האישום, שכן לגרסתה ליתר העובדים הייתה אשרת עבודה (סעיף 3 בסיכומי הנאשמים). הנאשמים לא פירטו בסיכומים אודות פרטי העובדים אשר הועסקו ללא אישורי עבודה ובגין הודו. הנאשמים לא הציגו כל מסמך או אסמכתה המלמדת כעך כך כי יתר העובדים- היו בעלי אישורי עבודה. הנאשמים הפנו אל עדותו של מר ביטון שהעיד כי אך ורק ארבעה עובדים היו ללא אשרת עבודה (סעיף 4 לסיכומי הנאשמים ההפניות שם). כמו כן הפנו הנאשמים אל תלושי שכרם של העובדים הזרים אשר לגרסת הנאשמים, המשיכו לעבוד במלון צל הרים, וטענו כי אם הם היו לא חוקיים, הם היו יוצאים מהמדינה. מקובלת עלי טענת המאשימה בסיכומי התשובה לפיה לא היה מקום להגיש מסמכים חדשים בשלב הסיכומים, כאשר מכל מקום מדובר בהעסקה המאוחרת למועד האישום (סעיף 5). אין מקום לטענת הנאשמים, שכן יתכן שמלון צל הרים הסדיר את העסקת אותם העובדים ומכל מקום לא זה ההליך לברר את שאלת חוקיות העסקת העובדים במלון צל הרים, במועד המאוחר לאישום.

המאשימה בעניינו הוגשו תעודות עובד ציבור ביחס לכלל העובדים, שלא נסתרו ומלמדים על העסקה שלא כדין, ללא היתר וללא ביטוח רפואי ביחס לכלל העובדים המפורטים בכתב האישום. טענת הנאשמים לפיה פרט לארבעה עובדים שהועסקו ללא אישור, יתר העובדים היו בעלי אשרות עבודה- **לא הוכחה**.

12. לנאשם מיוחסת עבירה של הפרת חובת הפיקוח המוטלת עליו כנושא משרה, לפי סעיף 5 לחוק עובדים זרים. בסעיף 5 לחוק נקבע כי לעניין חוק עובדים זרים, נושא משרה הוא- **"מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, ופקיד שחובתו מטעם התאגיד היא לפעול לקיום חובות התאגיד לפי הסעיפים האמורים"**.

13. במועדים הרלוונטיים לאישום, הנאשם היה נושא משרה בנאשמת ולמעשה היה הבעלים ומהמנהל הפעיל, ועל כן הוא עונה להגדרה לעיל. על כן, אני קובע כי המאשימה הוכיחה מעל לכל ספק סביר את היסודות העובדתיים של העבירות, המיוחסות לנאשמים.

14. היסוד הנפשי הנדרש לשם הרשעה בעבירה לפי ס' 2(א)(1) ו- (2) לחוק, הוא כוונה פלילית מסוג של מודעות. ביחס לארבעה עובדים הודו הנאשמים בהעסקה ללא אישור, תוך שהם טוענים כי לא בדקו כדבעי האם יש לעובדים אישורי עבודה (סעיף 3 בסיכומיהם). ביחס ליתר העובדים, לא הוכיחו הנאשמים כי בדקו ומצאו כי הם בעלי אשרת עבודה, בשים לב לכך כי הנאשם ידע כי עסקין בעובדים זרים אשר יש צורך להסדיר את העסקתם (עמ' 7-8 בחקירת הנאשם מיום 15.1.17 וכן בחקירת הנאשם מיום 12.9.16 בשורות 70-71 מ/15). על כן, עולה כי המאשימה הוכיחה אף את היסוד הנפשי של העבירות המיוחסות לנאשמים.

15. לאור כל האמור לעיל אני מרשיע את הנאשמת בהעסקת עובד זר שלא כדין כאמור בכתב האישום, לגבי כל העובדים המפורטים בכתב האישום עבירה לפי סעיף 2(א)(1) ו- (2) בחוק וכן העסקה ללא ביטוח רפואי, עבירה לפי סעיף 2(ב)(3) לחוק. כמו כן אני מרשיע את הנאשם באחריותו כנושא משרה בנתבעת, עבירה לפי סעיף 5 ו- 2(א)(1) ו- (2), 1, 2(ב)(3) בחוק, בגין הפרת חובת הפיקוח בידי נושא משרה.

16. באי כוח הצדדים ימסרו עד ליום 29.7.20 מועדים מוסכמים לטיעונים לעונש לחודש אוגוסט 2020. התיק יובא לעיוני ביום 30.7.20.

17. לבקשת הצדדים, הכרעת הדין תישלח אליהם בדואר.

18. המזכירות תשלח את הכרעת הדין גם באמצעות הפקסימיליה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ו' אב תש"פ, 27 יולי 2020,